

Landelijke aftrap in de Bommelerwaard

Kunst in de kas draagt bij aan positief beeld van de tuinbouw

Jack van Wijk en Toon van Tuijl (rechts): “We willen naast de traditionele doelgroep van Kom in de Kas een heel nieuw publiek bereiken.”

Behalve twaalf tuinbouwbedrijven doen in de Bommelerwaard 26 kunstenaars mee aan Kom in de Kas 2014. Daarmee wil de organisatie een breder publiek trekken dan normaal en de stemming rondom de tuinbouw positief beïnvloeden. Belangrijk omdat de herstructurering van de sector in een cruciale fase zit. Het beeld dat de kunstenaars zelf van de sector hadden, is alvast gunstig bijgesteld.

De landelijke aftrap van Kom in de Kas 2014 vindt dit jaar plaats in de Bommelerwaard. Dat gebeurt op eigen verzoek, vertelt Toon van Tuijl, voorzitter van de stichting Kom in de Kas Bommelerwaard. “We vonden het een goed moment om de tuinbouw positief in het nieuws te brengen. De herstructurering van de sector ligt gevoelig en sommige mensen

hebben het verkeerde beeld van de tuinbouw gekregen. Dus is het tijd om als sector naar buiten te treden.”

Met die achtergrond heeft de organisatie gezocht naar een verrassende invulling van het jaarlijkse evenement. Als thema is ‘Kunst in de kas’ gekozen. De kunstenaressen Karen de Bondt en Daniëlle Ducheine leggen op dit moment de laatste hand aan een groot kunstwerk dat tot het moment van onthulling geheim blijft. Ondertussen knippen 280 leerlingen van groep 7 van de basisscholen uit de regio bloemen uit magneetfolie, die ze tijdens de openingsceremonie op het kunstwerk plakken. Ook hebben ze het Kom-in-de-Kaslied ingestudeerd, dat ze gezamenlijk gaan zingen. Een speech completeert de opening.

Vervolgens laten in elke deelnemende kas twee tot vier kunstenaars hun werk zien. Het was vrij simpel om deelnemers daarvoor te

vinden, vertelt Van Tuijl. “We hebben hier in de Bommelerwaard de kunstroute Kunst Kiezel Klei. We hebben contact gezocht met de organisatoren en kunstenaars opgeroepen om mee te doen. Die waren meteen enthousiast. We hadden er zo dertig bij elkaar.”

Veel publiciteit

Het getoonde werk kent een grote variatie. Van schilderijen en beelden tot kleurrijke kinderkleding. Voor elk wat wils en zeker ook voor de echte kunstliefhebber. Daarmee wordt een heel ander publiek naar de kassen getrokken dan alleen de traditionele doelgroep: ouders met kinderen. Daarom wordt er veel moeite gestoken in de publiciteit. “We verspreiden 25.000 folders in de regio. Verder hebben we contact met kranten en huis-aan-huisbladen en evenementen-websites en gebruiken we Facebook. We proberen elke

week tot begin april een artikel in de bladen te krijgen met één van de kunstenaars”, vertelt Jack van Wijk, accountmanager bij Veiling Zaltbommel en mede-organisator.

Hoofdsponsor Rabobank besteedt er in zijn eigen blad aandacht aan en zet vier filmpjes op de website. “We proberen ook te mikken op het Jeugdjournaal. Verder heeft de EO al gefilmd op het bedrijf waar de opening plaatsvindt. Ze portretteren één van de kunstenaressen die het grote kunstwerk maakt en zo komt ook Kom in de Kas aan de orde”.

Op die manier komen er twee werelden bij elkaar – kunst en tuinbouw – die weinig affiniteit met elkaar hadden. Van Tuijl noemt het een echte verrijking.

Herstructurering

De opening vindt plaats op het hypermoderne gerberabedrijf van Marius Mans in Brakel, dat anderhalf jaar geleden is verplaatst in het kader van de herstructurering van de tuinbouw. Die herstructurering moet de sector in dit gebied nieuwe ontwikkelingskansen geven en het landschap op kwetsbare plekken beschermen. Zo’n 100 ha glas ligt in extensiveringsgebied. Die bedrijven worden geholpen bij verplaatsing of sanering. Uitgangspunt is om het areaal glas in de Bommelerwaard te behouden.

De tuinbouw onderschrijft de uitgangspunten, maar is erg ongelukkig met de uitwerking. Van Tuijl: “In het Provinciaal Inpassingsplan stond dat de tuinbouw financieel moet bijdragen aan nieuwe wegen en landschappelijke inpassing van verplaatste bedrijven. Maar niet hoeveel dat is. Wij willen natuurlijk geen blanco cheque afgeven.” Voor de stemming in Provinciale Staten half

januari hield het Tuinbouwplatform Bommelerwaard een handtekeningenactie. In korte tijd tekende 90% van de telers de petitie. “Daarin staat dat we het wel eens zijn met het beleid, maar niet met de financiële uitwerking”, aldus Van Tuijl. “Verder hebben we veel gelobbyd bij de politieke partijen.”

Nadruk op positieve zaken

Vanwege het zeer geringe draagvlak in de sector, heeft Provinciale Staten besloten het plan niet in stemming te brengen. Er gaat een informateur aan het werk om de impasse op te lossen.

Ondertussen heeft de tuinbouw schade opgelopen door het verloop van het proces. “De milieupartijen zeggen: de tuinbouw wil niets, ze zijn alleen maar voor zichzelf bezig. Dat klopt helemaal niet want het plan vinden we goed, alleen de financiële uitvoering niet. Maar het publiek krijgt hierdoor het verkeerde beeld van ons. Dat willen we nu dus weer rechtzetten. We leggen de nadruk op positieve zaken die de tuinbouw te bieden heeft: biologische bestrijding, bestuiving met hommels, efficiënte opwekking van energie en energiebesparing, CO₂-reductie, hergebruik van water. En dit jaar dus ook op de kunst.”

Het Nieuwe Telen

De deelnemende bedrijven liggen aan een doorlopende route van Zaltbommel naar Brakel. Het openingsbedrijf Mans Flowers ligt op de kop van de route en is een goed voorbeeld waartoe een modern glasbedrijf in staat is.

Het is heel energiezuinig door een vorm van Het Nieuwe Telen. Via luchtbehandelingskasten wordt droge buitenlucht aangezogen

Gezellige drukte bij lisianthuskwekerij Van de Werken in 2010. Het bedrijf doet ook dit jaar weer mee.

en verwarmd, die met relatief smalle slurven onder de gerberacontainers wordt geblazen. Door de luchtbehandeling kan Mans meer schermen: het bedrijf heeft twee doeken: een lichtdicht en een diffuus doek. Sproeiers op het dak helpen in de zomer om te koelen zodat hij meer CO₂ binnen kan houden. De ondernemer heeft verder veel oog voor biologische aanpak van plagen en gebruikt heel weinig chemische gewasbescherming.

“We doen ons best op het gebied van milieu, arbeidsvriendelijkheid en energie. De innovatie in de tuinbouw mag best wat meer in de publiciteit komen. De beste manier blijft toch om de kas open te zetten. Een deel van de mensen heeft nog een verkeerd beeld van de tuinbouw, maar dat is wel aan het veranderen”, aldus Marius Mans.

Marius Mans: “We willen de innovatie in de tuinbouw meer in de publiciteit brengen.”

Samenvatting

De landelijke aftrap van Kom in Kas 2014 vindt plaats bij gerberateler Mans in de Bommelerwaard. In dit gebied zit de herstructurering in een cruciale fase. Om een positief beeld van de tuinbouw te bevorderen is er oog voor de sterke kanten van de sector zelf, gecombineerd met kunst. Dat zal een nieuw aanvullend publiek naar de kassen brengen. Ondertussen is een informateur aan de gang om de herstructurering weer op gang te brengen; die zit vast op de mate van financiële bijdrage van de sector aan wegen en groen.